الله جل جلاله

ديني لارښود

لومړی ټوک

Ketabton.com

ژباړه [illegible] او [illegible]

دیپلوم انجنیر عبدالله هاشم خیل

2011

د پښتو کمپیوټری لیک او دیزاین:
ښاغلی حمیدالله هاشم خیل ځاځی

ددې کتاب چاپول او فوتوکاپې کول پرته د لیکونکې د اجازت منح دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيم

لومړۍ برخه

هغه کړه وړه چې ایمان بشپړوي په زړه کښې رښتیا
ګڼل او باور کول او په ژبې ویل (اقرار)
سره عمل هم د ایمان شرط دی.
ښه او د خیر کار او نیک عمل د ایمان روښنایي
ده که نېک او ښه کړه وړه نه وي، نو ایمان ته زیان
رسیږي او نیمګړی به پاتې وي.
ښه چارې او کړه وړه ډېر دي لکه: لمونځ ،
روژه، زکات، حج خیرات، قرآن شریف لوستل،
ښه او نېکو کارو ته د نورو پام اړول او له بدو
کړو وړو څخه منع کول، د مور، پلار او ښوونکي
درناوي، د جمات، مدرسو او ښوونځیو جوړول
او زده کړه په کښې پیل کول، تږي او لوږي ته
اوبه او ډوډی ورکول او داسې ډېر نور ښه او نېک
کارونه چې ایمان بشپړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دینی پوښتنې او ځوابونه

پوښتنه: د چا بنده یې؟

ځواب : د الله تعالی (ج) بنده یم.

پوښتنه: چا پیدا کړی یې ؟

ځواب : الله تعالی (ج) پیدا کړئ یم.

پوښتنه: د چا په امت یې؟

ځواب : د محمد مصطفی (ص) په امت یم.

پوښتنه: د چا په ملت یې؟

ځواب : د ابراهیم خلیل الله په ملت یم.

پوښتنه: د چا په مذهب یې؟

ځواب : د امام صاحب په مذهب یم چې نعمان

نومېده او په ابوحنیفه مشهور دی.

پوښتنه: اسلام څو بنسټونه لري؟

ځواب : د اسلام بناوې یا بنسټونه پنځه دي.

۱ـ کلمه ۲ـ لمونځ ۳ـ روژه ۴ـ زکات ۵ـ حج

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ـ کلمه طيبه:

د الله (ج) نه سوا بل معبود نشته محمد (ص) د الله (ج) رسول دی.

هر مسلمان بايد دغه کلمه په ژبه ووايي او په زړه باور وکړي. بايد په دې باور ولرو چې الله (ج) يوه دئ، هيڅ شريک او سارى نه لري.

دويم ـ لمــونځ:

حضرت محمد (ص) فرمايلي دي چې: لمــونځ د دين ستــن ده، که څوک يې ټينګ کړي نو دين يې ټينګ کړ او که پرېښودل شي نـو دين يې ويجاړ او ړنــک کــړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر مسلمان د ورځې پنځه وخته لمونځ فرض دی
چې هغه دا دي:

۱ــ دسهار لمونځ:

چې څلور رکعاته دي. لومړي دوه رکعات يې
سنت او دوه رکعات نور يې فرض دي.

۲ــ د ماسپښين لمونځ:

چې لس رکعات دي. لـــومړي څــلور رکعات
سنت، څلور فرض، او وروستي دوه رکعات بيا
سنت دي.

۳ــ د مازيګر لمونځ:

چې څلور رکعـات فرض دي.

۴ــ د ماښام لمونځ:

چې پنــځه رکــعات دي.
لومړي درې رکعات يې فرض او وروستي دوه
رکعات سنت دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ـ   د ماخستن لمونځ:

ماخستن لمونځ: چې نهه رکعات دي.
لومړي څلور رکعات یې فرض او دوه رکعات
سنت او وروستي درې رکعات یې وتر واجب دي.

دریم ـ روژه:

روژه په هر هوښیار مسلمان باندې چې ځواني ته رسېدلی، ژنی (بالغ) او جوړ وي فرض دئ چې د روژې ټوله میاشت روژه ونیسي.
روژه د پرشمي نه وروسته د رون ګهیځ څخه تر لمر لویده یا ماښام لمونځ پورې نیولی کېږي. د مسلمانانو سپیڅلی کتاب قرآن شریف لومړیني آیـــتونه په همدې میاشت کښې حضرت محمد (ص) ته د الله (ج) لخوا نـــازل شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم ـ زکات:

زکات څښتن تعالی (ج) پر مسلمانانو فرض کړئ دئ.
په خلکو کښې داسې کسان شته چې د خواړو او جامو د اخيستلو وس نه لري او يا ناروغه وي خو د درملو وس يې نه وي.
خو ددې خلـــکو تر څنګ داســـې کسان هم شـته چې روپۍ او شتمني لري او بايده ده چې دوی د بېوزلو او بې وسو سره مرسته وکړي څو هغوی هم هوسا او سوکاله ژوند وکړای شي.

پنځم ـ حج:

هر وسمن مسلمان بايد د خپل عمر په اوږدو کښې يو ځل مکهٔ معظمې ته لاړشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرآن کريم

قرآن کريم د مسلمانانو د اسماني او سپېڅلي کتاب نوم دئ چې د الله (ج) له خوا پر محمد (ص) د جبراييل (عليه السلام) په واسطه نازل شوئ دئ.

قرآن کريم دېرش پارې او يو سلو څوارلس سورتونه او ۶۶۶۶ آيته لري. قرآن کريم په درويشتو کالو په موده کښې نازل شوی دی. قرآن شريف الله (ج) د انسانانو د لارښوونې له پاره راليږلی دی.

مسلمانان په قرآن کريم ايمان او باور لري.

د قرآن شريف لوستل دېر ثواب لري. ټولو مسلمانانو ته ښايي چې د قرآن کريم لوست وکړي.

پوښتني:

۱ــ قرآن کريم پر چا نازل شوی دی؟

۲ــ قرآن کريم څو پارې، څو سورتونه او آيته لري؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويې ګناوې

لويې يا کبـــيره ګـــناوې ډيرې دي خو مونږ يې ګرانو زده کوونکو ته څو د بيلګې په شان وړاندې کوو،
لکه:

ـ څوک وژل

ـ زنـــا کـول

مسکرات لکه شراب، چرس، اپين، هيروين او نور نيشه لرونکي څيزونو چښل او څکول

ـ غلا کـــول

ـ پر چا پړه اچـــول

ـ په دروغو لوړه (قسم) خوړل

ـ د چا مـــال خـــوړل او پـــټـــول

ـ سود خــوړل او سود ورکـــول

ـ د يـــتيـــم مـــال خـــوړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ د مور او پلار خبرو نه سر غړول

ـ بدي اخيستل او يا بدي ور كـــول

ـ په چا كودې او سحر كول او يا زده كــول

ـ د ښځې سرغـــړونه د مېـړه خـبرونه

ـ جـواري (كېمار) وهـــل

ـ بې ځايه او چـټي لګـښت او اسراف كـول

ـ په امانــت كښې غـــبن كــول

ـ چوغلي يا دوو تنو يا ډلو تر منځ د نفاق اور بلول

ـ د الله (ج) د پيرزوينې او رحمت نـه نـاميد كېدل

ـ د ښځې او مېړه تر منځ پسات اچول

ـ پرته له شرعي عذر څخه روژه نه نيول

ـ په تله (ترازو) او تللو كښې لږوالى او نـاسمي كول

ـ د زكات فرض كېدو سره زكات نه ور كول

ـ د پاک الله (ج) د عذاب څخه نه ډارېدل

ـ له ځانه دروغ او نـاسم حديث وايل اوداسې نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور آسماني کتابونه

مونږ په دې باور لرو چې د انسانانو د پيدايښت سره سم له حضرت آدم (عليه السلام) نه د حضرت محمد (ص) تر وخته پورې د الله (ج) له لوري د انسانانو د لارښوونې له پاره آسماني کتابونه رالیږل شوي دي، چې خلک يې ولولي او په احکامو يې عمل وکړي.

او ددې کتابو په رڼا کښې ژوند وکړي او ايمان پرې ولري. او هغه دادي:

۱ـ تورات په حضرت موسی (عليه السلام)

۲ـ زبور په حضرت داود (عليه السلام)

۳ـ انجيل په حضرت عيسی (عليه السلام)

۴ـ قرآن شريف زمونږ په پيغمبر حضرت محمد(ص) باندې نازل شوی دی.

قرآن شريف وروستی اسماني کتاب دی، تر دې بـل اسماني کتاب نه دی نازل شوی او نه به تر کيامـته (قيامته) پورې نازل شي، ځکه چې حضرت محـمد (ص) وروستنی پيغمبر دی. تر هغه وروسته بل هيڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيغمبرنه ليږل کيږي چې آسماني کتاب ور باندې نازل شي.

قرآن شريف يو بشپړ کتاب دی. په دې کتاب کښې د ټولو انسانانو ديني او دنياوي ښـيګـڼې د کيامت تر ورځې پـورې په نـظر کښې نيـول شوي دي او د انسانيت ټولو غوښتنو ته په هر وخت او مهال کښې ځواب ورکوونکي دی.

د قرآن شريف نازليدو څخه وروسته د عمل په ډګـر کښې يوازې او يوازې په قـرآن کـريم باندې عـمل کـيږي.

پوښتنې:

١ـ اسماني کتابونه څو او کوم دي؟

٢ـ قرآن شريف کوم پيغمبر ته نازل شوی دی؟

٣ـ وروستنی اسماني کتاب کوم دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرض

فرض هغه دی چې ادا کـــول يې په هــــر مسلمان لازم دي، کــــه څوک فرض نه ځان وغړوي نو کافر کيږي، که څوک پــــرته له شرعي عذر نه هغه پريږي فاسق دئ او مستحق د عذاب دی.

فرض دوه ډوله دي:

۱ـ فرض عين

۲ـ فرض کفايه

واجب

واجب هغه دي چې مرتبه يې له فرض نه لــــږه او ادا يې ضروري وي. د واجب منکر نه کافر کيږي څوک چې واجب پرته له کوم عــــذر څخه پريږدي فاسق به وي او مسحق د عذاب دئ.

سنت

سنت هغه چـــار ته وايي چې هغه خـــــپله حضرت محمد (ص) او خلفای راشدين رضي الله عنه کړي وي او يا په کولو يې حکم کړي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنت دوه ډوله دي:

۱ـ   مـــوكـــده سنت،

۲ـ   غير مؤكده سنت

۱ـ   مؤكده سنت:

هغه دي چې حضرت محمد (ص) هغه كار ارميش
كړي وي او يـــا حكم يې كړى وي چې هغه كـــار
ارمـــيش وشي، او پرته لـــه مجـــبوري هـــيڅكله
حضرت محمد (ص) هغه كار پريښودلى نه وي.

۲ـ   غير موكده سنت:

غـــير مـــوكده سنت هغه سنت دي چې حضرت
محمد (ص) كله ـ كله كـــړي وي او يا كله يې
پرېښودلي وي. پرته له كوم عذر نه غير مؤكده
سنت ترسره كول اجر دى، او ډېـــر پرېـــښودل
كښنى يې ګناه يا وبال نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

حـــرام هغه چار يا كار دی چې په شــرع كښې مـــنع وي. كوونكي يې پرته له عـذر څخه فاسق او مستحق د عذاب دي.

دينی خبرې او احاديثو څخه

وايي:

مسلمـــان هغه ده چې پـــه ژبـــه او لاس مسلمـانان وژغوري. ياندې(يعنې) په ژبه او لاس يې مسلمان ته آزاد ونـه رسيږي.

وايي:

د منافق دا درې نخښې دي.

- چې خبرې ګوي نو درويغ وايي.
- چې ژمنه وكړي پرې وفا ونكړي او د ژمنې او هوكړې خلاف كار وكړي.
- په امانت كښې غبن او درغي يا خيانت وكړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

په تاسې کښې ښه هغه دی، چې قــرآن شريف لـــولي او نورو ته يې ور زده کوي.

وايي:

پاک خـدای(ج) تاسو هستي، شتمني او مخونو ته نه ګوري. د تاسې زړونه او د تاسو اعمــالو ته ګـوري.

وايي:

حضرت محمد (ص) وايلي دي چې چوغلګر يا خبرغل (غمار) به جنت ته ولاړ نشي.

وايي:

 څتميري(غيبت) يا د چا په الـونيا کښې يا د چا پسې شا د هغه عيب ويل د خپل ورور غوښه خوړل وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

حيا د ايمان څانګه او نخښه ده.

وايي:

املک لسانک (تــرمــزي): خــپلــه ژبه وســـاته.

وايي:

هـــرشی چې نشه ولـــري حـــــرام دی.

وايي:

د جنت کلـــي (کونجي) لمونځ ده او د لمونځ کلـــي پـــاکـــــي ده.

وايي:

د غـــابنو مينځل په مسواک د خــولې پاکـــي ده او د خدای (ج) رضـــــا مندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي:

رخه (کينه يا حسد) ښخه تېښته وکړئ ولې چې رخه د انسان نـيـکـي داسې خــوري لکه چې د اور لــمـبې لرګي خوري.

وايي:

د پنـــځه وخت لمـــونځ کـــولو ســره په خداى (ج) د ګناهونو بخښنه وکړي.

وايي:

پــــه حـــديــث شـــريف کښې راغـــلي چـــې پـــه کيــــامـــــت کښې به لــــمړني پوښـــتـــنې دا وي:

- تـول عـمر دې په څـــه شان تـــېر کـــړ؟

- له دين ښخه چې تاتــه کــومه زده کـړه او پوه تـر لاسه شوې وه په هغه دې څــومــره عمل وکـــړ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هستي او شـــتمني دي په څــــه شـــان لاس تـــه راوړه ، څرنــګــه او چـېرته دې ولـګـوله؟
- له ځان څخه دې څـه کـــار واخــــيست، يانــدې (يعنی) د ځان غــړي دې په کوم اعمالو او کړو وړو بوخــــت ســـــاته؟

وايي:

ځوک چې غـلــتول او تــګماري کـوي، هغه زموږ نه ده، يانديې که ځوک د کوم ځـيز په خرڅــلاو، او يا په مامـلو کښې مسلمان غلتوي او تـګماري ورسره کوي نو د مسلمانانو له تولنــې څخه وتــلیٔ ده.

وايي:

حضرت محمد(ص) فـرمايلـي دي چې: رښـتيا وايي او رښتيا وايل د نېکي لارښـوونـه ده. رښــتيا او نيکي ادا دواده مســـلمــــان ته د جنت زيـری ور کـــوي.

د درويغـو نه ليرې ګــرځی ځـکه چې دروغ وايــل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـدي لارې لاربښـوونه کوي. درويـغ او بدي دا دواړه مسـلمـان دوزخ تـــه وړي.

وايي:

په حـديـث شـريـف کښې راغـلـــي دي چې په راتـلونــکي زمانه کښې به د مېرمنو جـامې هـڅې په نـوم وي او په رښـتيـا به دوی بـرمنـډې وي. داسې ښـځو ته به جنت کښـې ځـای نـه وي، او نـه بـه د جنت خـوشــبويـي تــــرلاسه کــړي.

(يانـدې مېرمنـې دومره نری او لنــډه جامه اغـوندي چې ځـان يې ښـرګنديږي. ښـرنګـه چې په دې زمانه کښې په سترګو ليدل کيږي.)

وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت محمد(ص) وایـلي وي چې هر څوک پرته د پاک خدای (ج) څخه په بـل شي لــوړه (قسم) وکړي، نو کــفر او شــرک یې وکـــړ.

په دې زمــانه کښې ځـینې روږدي دي چې د چــا په سر یا په ځــان لـــوړه کـــوي چې دا ناروا ده.

که چــا په تــبروتـــنــې سره داسې لـوړه وکــړه نو سمــدلاســـه به کـــلمـــه وایي.

وایي:

حضرت محمد(ص) وایــلي دي چې:

څــوک چې کمـینـي، بې کـبري او لږ نو سي کـوي نـو الله(ج) به لــوړه مــرتـبه ور په بــرخه کــړي او څوک چې لویــي، غرور او ځان لـوړ بـولي نو اور مـیـږیې ماتــیږي، یاندې خــوار او رســوا به شي.

* * * * * * * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمه برخه

د ځان پاکی

پاکي ډېر ښه کار دی. د لاسو، پښنو، ويښتو او ټول ځان مينځل او د جامو پاکوالی ډيرې ګټې لري. پاک کوچنيان تل روغ او د هر چا خوښ وي.

څوک چې ځان او کالي پاک ساتي خدای تعالی (ج) تـــــرې خوشـــحالــــــيږي.

که د چا ځان او کالي پاک نه وي په ډول ـ ډول ناروغيو اخته کيږي او لمونځ يې هم نه کيږي.

د لمونځ له پاره اودس کول ديني او روغتيايي ښيګڼې لري. له همدې کبله پاک والی د ايمان يوه برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځکه هـر چاته په کـار دي چې ځان، جامـــې او د استوګنې ځای پاک وساتي.

موږ ته په کـــار ده چې د ډوډی تر خـــوړلـــو وروسته خوله او غـــاښونه ښه ومينځو. سهـــار او ماسخـــوتن مسواک يا د غـاښونو برس وهل هېر نـکړو، ولې چې دا کـــار ډېره ګــټـــه لـــــــري.

د ځان ډېـرې نـاپاکي بـرخې په اودس سره پاکيږي.

موږ مسلمانانو ته ښايـــي چې د پاکـــي په هکـلـه ډېره پامــــلــــرنه ولــــرو.

پوښتنې:

۱ـ پاکـــي څه ګــټې لري؟

۲ـ د پاکي په هکـلـه خدای(ج) څه وايلــي دي؟

۳ـ ځوک چې پاکـــي نه کوي نـــو لمـــونځ يې روا کيـــږي او که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور او پلار د حقوقو پېژندنه

مور او پلار په موږ ډېر حق لري. مور او پلار زموږ د پيدايښت سبب شوي دي، که مور او پلار نه واى نو موږ به هم نه واى پيدا شوي.

کله چې موږ وزېږېدو، نو ډېر کمروزي وو او په هېڅ نه پوهــــېدو.

مور راته خپلې شـــبدې راکولـې، پلار راته جامــې او خواړه برابرول.

مور او پلار دواړو هــر ډول ستونــزه يې ګالله، تر څو چې زموږ ښه پالنه او روزنه وکړي. مور او پلار موږ ښوونــځي ته ليـږي، تر څـو په ښوونځي کښې ليک، لوست او ښه کـــارونه زده کـــړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرنګه چې مور او پلار موږه سره دومره نیکي کوي، نو پر موږ ښایي چې د مور او پلار خدمت وکړو. له هېڅ خبرې څخه یې سر ونه غړوو، او د دوی په وړاندې داسې کارونه ونه کړو چې دوی پرې خپه کیږي.

که مور مو بوډۍ او پلار مو بوډا شي بایده ده چې داسې پالنه یې وکړو لکه څنګه یې چې په کوچني توب کښې زموږ پالنه کوله.

خدای پاک په خپل کتاب قرآن شریف کښې او پیغمبر (ص) په خپلو احادیثو کښې په وار ـ وار موږ ته امر کړئ دئ چې: د مور او پلار سره مو ښه او نیکي وکړئ او دوی سره په درناوی چلند کوی.

د پاک خدای(ج) رضا د مور او پلار رضا سره نغښتې ده او د پروردګار ناخوښي د مور او پلار ناخوښي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي چې د دوی، رضـامنــدي تــرلاسه شي، او هـېڅ وخت د دوی بې مختوب (بې لحاظي) ونـکړو.

موږ به زيار وکــاږو چې د پلار او مور د زړه ساتــنې سره د خدای(ج) او حضرت محمد(ص) امــر پر ځای کـــړو.

* * * * * * * *

Moschee von Medina

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرانو د حقوقو پیژندنه

مونږ بایده چې هـر کله او هـر وخت کښې د مـشرانو خیزمت او درناوی وکړو.

کله چې مـونږ د مشرانو سره مخامخ کیـږو بایـده ده چې سلام ورته واچوو. هـر کله چې مشـران خـبرې کوي، بایده ده غلي او چوپ کښینو او خــبرو ته يې غوږ ونیسو، او که مـونږ د مشرانو په وړاندې خبرې کــوو بایـــده په ادب سره وغــږیــږو.

که مشران کـوم ښه کار راته وښيي بایـده چې په ښه ډول يې ســرته ورسوو.

زمونږ پیغمبر ﷺ وایلي دي چې:

" د خپلو مشرانو درناوی وکوی "

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنې:

- د مور او پلار حقوق کوم دي؟
- خدای پاک د مور او پلار د حقوقو په هــکله څه وايلــي دي؟
- د ښوونکي حقوق څه دي؟
- کله چې د مشرانــو سره مخامخ شو بايــده څه وکـــړو؟
- زمونږ پيغمبر ﷺ د مشرانو په هکله څه وايلي دي؟

* * * * * * * *

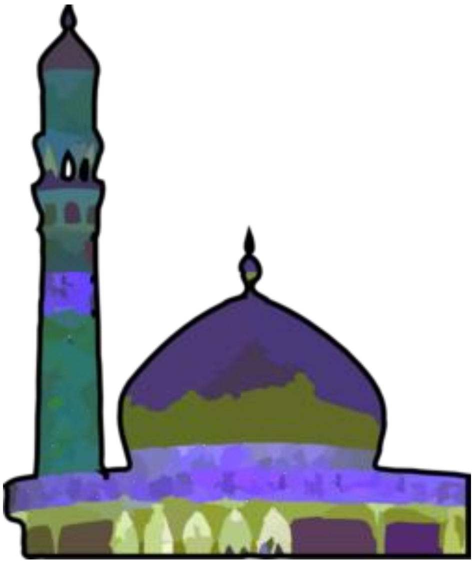

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوړلو او څښلو ادبونه

کلـــه چې د ډوډی په خـــوړلـــو پیل کوو، نو لــومړی لاسـونه پــریمیـنځو او بیا ســم کښیـنو.

بسم الله الر حمن الر حیم بــه ووایو او په ښی لاس به په ډوډی خوړلو پــیل وکــړو او له خپلې مخې څخه به خــوړو. د بل چا مخې ته به لاس نه ورغــزوو.

د ډوډی خـــوړلو په وخت کښې به وړې وړې مـــړی پــورته کوو او ښې به یې ژویــو. په خوړلـو کښې به چالاکـــي نه کـوو او چـــاته به ځیر ځیر نه ګـورو، او یــوې خوا او بلـــې خـــواته به هم نه ګورو د ډوډی د ژوولـو په وخت کښې به د خولې زیاتـو وازولـو څخه ځان ساتـــو.

خپل غـــاب کښې به خواړه نه پـریــږدو او ټول بایــده چې وخــوړل شي چې دا ډیـــر برکت او ثواب لري.

ډوډی په کـښـیـنـاسـتـلو او پرته له کبر او لویي په ډیـر کمـیـنـي او عـاجـزي سره وخـوړل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ډوډی لــږه وي نو دومــره به خورو چې نورو ته هم ورسيــږي. کلــه چې د ډوډی خــوړلو په وخــت کښې ټــوخی او يا پــرنجی راشــي، نو ښايــي چې مــخ بلې خــوا ته واړوو.

خجور، مېلوه(انګور) پټاسې او داسې نــور که په ډلــه کښې خوړل کيږي نــو يــوه يــوه دانه وخــوړل شي.
دوه دوه او پــه يــوه وار ډيــر خوړل د وړ ستــرګي او سرابنتوب نخښه ده.
ډوډی په کښيناستلو وخوړئ چې په دې کښې خير او برکت ده. په خـــواړه کښې زيـــاتی او اصراف مه کوئ. له ډوډی خـــوړلـــو وروسته خدای(ج) شکر پر ځای کړئ.
د مېلمه ښه کور به شئ او د هغه ښه ميلمه پالنه وکړی. ترهغه د ړينګي (دسترخان) څخه مه پورته کيږئ تر څو چې مېلمه موړ شوئ نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څوک مور شوئ هم وي خو د مبلمه له پاره باید چې لبړ لبړ لاس ووهـي، تر هغه چې مبلمه پاى ته ورسېبږي.

له مرېیدو څخه وروسته بایده چې (الحمدلله) ووایو. خوله او لاسونه مو پاک پریمینځو او په لاس څپوڼي یې وچ کړو.

د څښاک له پاره بایده ده چې د څښلو لوښي پاک وي. څښاک په یو وار مه څښئ او غوړپ غوړپ وڅښي او څښاک نه وروسته (الحمدلله) ووایاى.

که مبلمه له تاسو نه خداى پاماني اخلي، نو د کور تر ور پورې د مبلمه بدرګه کول سنت دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کښېناستلو او تللو ادبونه

داسې کښېناستل او پښې غزول چې په کښېنې بې پردګي وي او ځان لـــوڅ وبريـښي مـنع ده او وبال لـــري د مشرانـــو په لـــور پښې غـــزول او له دوی څخه بـــر کښېناستل بې ادبي ده.

لیاره کښېنې په کبر او لـويي او ځان ښودنې سره تـــګ مه کوئ. د تګ په وخت کښېنې بـــه له مـشرانـــو څخه وروسته ځو، او کله چې د مشرانو سره مخـــامخ شو نو بايده ده چې سلام ور باندې واچوو. په لارې د تګ په وخت کښېنې بايـــده چې د نـورو لارو يـــو په خـــوا کښېنې په اتيات (احـــتياط) سره تير شو او په ځنګ يې ونه وهــــو.

په لوړ غږ به نه غـږيږو. په لارې به خـــوراک نه کوو، ناپاکه او زيانـــمن څيزونه به په لاره کښېنې نه غـــورزوو. که په لاره کښېنې کوم زيانمن څـيز ووينو بايده چې د لارې نه يې لـــيرې کـــړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــلـه چې په لارې ځــو بايـــــده چې پـــه ارام ډول شو.

پوښتنې:

- مونږ کور کښې څه شان ته کښېنو؟

....

- په لاره کښې خوراک وکړه که نه؟

....

* * * * * * * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلام د اچولو یا ستړې مشی ادبونـه

سلام اچـول د مینې او محبـت زیاتـبـــدل دي. سلام اچول پېژند ګلوي پسې اړه نلري او هـــر مسلمان ته سلام واچوی. هر څوک چې په سلام او ستړې مشي کښې د مخه شي، زیات ثواب ترلاسه کوي.

سلام اچـــول سنت دئ او ځواب ورکــول یې واجب دئ. که د سلام ځــواب له سلام څخه په زیاتــو ښو کلمو ور کړل شي، ثواب لري، لکه د (السلام علیکم) ځواب په (وعلیکم السلام ورحمة الله) سره.

د خـــبرو پـــیل کـــولو څخه ړومبئ بایده چې ســلام واچول شي. ړومبئ سلام اچــول ډېر ثـــــواب لري. سپور به په پـلي (پیاده) لاروي، ولاړ به په نـــاست، کشر به په مشر او لږ خلک به په ډېرو خلکو سلام اچوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له ګڼو کسانو څخه یو کس سلام واچـوي د نورو له پـاره هم بسیا کوي. په همــدې ډول که له ګـــڼـو خــلکو څخه یــو کس د سلام ځــواب ور کړي پــاتې کسانو ته د ځواب ورکــولو اړتـیا نشته. کلــه چې خپل کور ته ننــوزئ، نو د کــور پر غــړو بایده چې سلام واچــوو، ځکه چې په سلام اچــولو کښې زیات برکت وي.

که کلــه د بل چا کورته نـــنو تلو، نوله نـــنو تلو څخه ړومبئ بــــــاید سلام واچـــوو، ځـــکه چې سلام د پـیژند ګلـــوی او اجازې اخیستلو یوه ښه لاره ده. که د خلکو کـومې غـونـډې ته ورشو باید سلام وربـانـدې واچـوو، او کــله چې بــېرته ور څخه رسخــتیږو نو د وروستي ځل له پاره هم باید سلام واچوو.

خدای پـــاک په قـــرآن شریــف او پیغـمــبرﷺ په احــادیـــثو کــښې د ســـلام زیـــات اهــمیت بیـــان کړئ دئ او ځای په ځای یې د سلام ادبونه ښـودلـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. سلام مینه زیاتوي او رخه (کــــینه)، کــرکه او بد ایسیدنه (بد بیني) له مینځه وړي.

نو موږ زده کـــوونکو ته په کــار دي چې هـــر وخت د سلام ادبونه په پام کښې ولـرو او هېڅ وخت يې هـــير نه کړو.

پوښتنې:

ـ سلام باید د چاله خوا په چا باندې واچول شي؟

....

ـ په سلام اچـولو کښې کـــومې ګټې نغښتې دي؟

....

السلام علیکم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمبل (غسل) بیان:

د غسل مانا (معنی) لمبل دی مګر د لمبلو په شریعت کښې یوه ځانګرې لیار ده.

ځان د جنابت او ناپاکې ښخه په لمبلو سره پاکیږی.

د لمبلو (غسل) لاربښودنه دا ده چې لمړی به دواړه لاسونه تر مړوندونو پورې وینځی بیا استنجی وکړی او د بدن نه ناپاکې لرې کړی. بیا به اودس وکړی او په ټول ځان او به واچوی او ځان ومښی. بیا په ټول ځان درې ځلې اوبه وبهوی.

بیا اوبه ورغړوی (غرغره) کړی او پیزې ته اوبه واچوی.

د لمبلو فرضیات:

۱ ـ د اوبو رغړول (غرغره کول)

۲ ـ پیزی ته اوبه اچول

۳ ـ په ټول ځان اوبه بیول

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمــبلو سنـــتونه:

۱ ـ دواره لاسونه د مړوندونو پورې مينځل

۲ ـ استـــنجی کــول

۳ ـ د لمبلو (غسل) نــيت کــول

۴ ـ اودس کول

۵ ـ په ټول ځان درې ځلی اوبه بيول

اذان

اللهُ اَکـبـر اَللهُ اَکـبـَر

الله پاک ډيرلوی دی ـ الله پاک ډيرلوی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اَللّٰهُ اَکـبَـرَ اَللّٰهُ اَکـبَـر
الله پاک ډیرلوی دی ـ الله پاک ډیرلوی دی

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلَـه اِلاّالله
ګواهی کوم چې د الله نه سوا بل معبود نشته.

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلَـهَ اِلاّاللهُ
ګواهی کوم چې د الله نه سوا بل معبود نشته.

اَشهَـدُ اَنَّ مُـحَـمّد رَسُـولُ الله
ګواهی کوم چې بیشکه محمد د الله رسول دئ.

اَشهَـدُ اَنَّ مُـحَـمّد رَسُـولُ الله
ګواهی کوم چې بیشکه محمد د الله رسول دئ.

حَـيّ عَـلى الصّـلوة ـ حَـيّ عَلَى الصّلوة
راشی مانځه له ـ راشی مانځه له.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حَيّ عَلَى الفَلاح ـ حَيّ عَلَى الفَلاح
راشی د خلاصی طرفته ـ راشی د خلاصی طرفته

اَللّٰه اَکبَر اللّٰهُ اَکبَر
اللّٰه ډير لوی دئ ـ اللّٰه ډير لوی دئ

لااِلـــه الاّ الله
نشته بل معبود مکر يو اللّٰه دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اودس اودنه (ترتیب)

لومړی: استنجا

دویم: بسم الله الر حمن الر حیم
د اودس په وخت کښې وایل.

دریم: لاسونه تر مړوند پورې درې ځلې پریمنځل.

څلورم: د خولې پریمینځل درې ځلې.

پنځم: پېزې ته درې ځلې اوبه رسول او سونول.

شپږم: د مخ پریمینځل د ښي غوږ پوڅکی نه تر کین غوږ پــوڅکی پــورې ، او د تندي ویښتانو څخه تر زنې پورې درې ځلې.

اووم: د لاسونو پریـــمینځل تر څنــګل پورې هر یو درې ځلې چې لـومړی ښی لاس او بیا کین لاس به پریمینځل شي، څــــرنګه چې اوبه به د لاس ورغـوي نه څنګل خـواته بهیـــږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم: د سر ، غاړې ، غوږ وښوڅو او ږیرې مسح کــول.

نهم: د پښــو پــریمینځل تر ښنـګرو پــورې، چې لــومړی ښی پښه او بیا به کیــڼه پښه هــره یوه درې ځلې پریمـینځـل شي.

* * * * * * * * *

اودس کول

د اودس ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیمم

چـــیرته چې اوبه نه وي او یا د اوبو کـــارول زیان یا ضـــرر ولري، نو په داسې حالـــت کښې تیمم کـــول د اودس ځای نیـــــسي. څـــرنګه چې د ځان پاکـــي په اودس او پریـمیـنځلو سره کیداۍ شي، خو هـمداسـې په تیمم هم ځان پاک او لمونځ روا کیږي.

د تیمم لاربنوونه:

لومړی به دواړه لاسونه په پاکه ځمکه ووهل شي او بیا به پر مخ ومښل شي. (که چیرې لاسوپسې خاوره خښنه شوي وي نو هغه دې تک وهي) بـیا به دواړه لاسونه پرځمکه وهي او دواړه لاسونه به تر څـنګل پورې داسې ومـــښي ترڅو چې هـیڅ ځـای د مسح څخه پاتې نشي. که ګـانه په لاس کښې واري، نـــو هغه وکـاږي او یا مخ ته او یا شـــاته یې کړي. ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

یې په ګــوته ومښي او د لاسو ګوتې به خــلال کړي

خو ږیــــره بهٔ نه خـــلال کـوي. پــــر هر شي چې د

ځمکې له جنس څخه وي تیـمم جایــز ده که اوم وي

یا پوخ چې ګــرد ورباندې پـــروت وي که نه لـکه د

ګچ ډبره، دیوال او د کودرو لوښي او نور.

په ایــره تیمم جایــز نه ده. په نورو څـیزونو چې د

ځمکې له جنس څخه نه وي او پـر هغوی دوړي او

ګرد وي تیمم جایز ده.

****

د تیمم لارښوونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نارینه او ښځینه لمونځ توپیر

د نارینه او ښځمنو تر منځ د لمونځ توپیرونه دا دي:

۱ ـ د تحریمه تکبیر (الله اکبر) په وایلو سره نارینه دواړه لاسونه تر غوږو پورې پور ته کوي او ښځمنې لاسونه تر متو یا اوږو پورې پورته کوي.

۲ ـ نارینه خپل لاسونه د نامه غوټې تر لاندې تړي او ښځمنې په ټټر باندې.

۳ ـ نارینه باید چې د ښي لاس وړه ګوته او بټه ګوته د کیڼ لاس تر مړوند کړۍ کړي. ښځمنې د ښي لاس ورغوی د کیڼ لاس په سر کیږدي.

۴ ـ نارینه په رکوع کښې دومره ټیټ شي چې سر د ملا سره برابرا وسیخ وي. ښځمنې دومره رکوع ته ټیټې شي چې لاسونه یې ټوټکې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسيږي.

۵ ـ نارینه رکوع کښې د لاس ګوتې پر ټوټکې پرانيستي ایږدي. ښځمنې په تړل شوو ګوتو سره ټوټکې نیسي.

۶ ـ نارینه په رکوع کښې څنګل د څنګ نه لیرې نیسي. ښځمنی به څنګل ځان یا څنګ ته نږدې نیسي.

۷ ـ نارینه په سجده کښې خیټه له ورون یا ادوم څخه، اولیچ له څنګ نه لیرې وساتي خو ښځمنې به سره جوخت نیسي.

۸ ـ نارینه په سجده کښې د پښو په ګوتو به پر ځمکه ځان کلک نیسي او ښځمنې به دواره پښې د ښي له خوا د باندې کاږي.

۹ ـ نارینه په قعدې کښې ښی پښه سیخه ونیسي او پر کیڼه پښه کښیني. ښځمنې به دواړه پښې ښی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا ته د باندې وکارېږي او کېښيني.

۱۰ ـ ښځمنې به په هر وخت او هر حالت کښې به ورو غږ سره د لمونځ قرائت کوي او نارينه به په ځينې حالاتو کښې د لمونځ قرائت په لوړ غږ سره چې وجب دئ او ځينې حالاتو کښې جايز دی.

****

د نارينه او ښځينه لمونځ توپير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه برخه

لمونځ

لمونځ

نيت:

نيت د زړه ارادې ته وايـــي، او ژبـې ســره هــم نيت كــول ښه دئ، د پـــاره ددې چې زړه او ژبـــه دواړه سره يوشي. لكه د مـــازديگر لـــمونځ نيت چې په ژبه داسې وويـــل شي.

نيت كـــوم د زړهٔ د خلاصـــه چې وكـړم څلور ركعاته فرض لمـــونځ، په دې وخت د مازديگــر خاص خداى لره، مخ مې د كعبې شريفى په لـــورې الله اكـــبر. كه امام پسې لمـــونځ كـــوي، نو په نيت كښې وويـــل شي چې: (په دې حاضر امام پسې)

لمونځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکبیر تحریمه: الله اکبر (الله ډیر لوئ دی)

الله اکــبر ووئیلـو سره دې دواړه لاسـونه غــوږونو پـورې (او ښځې دې اوږو پورې) او چت کړي، او د نامـــه لانــدې دې داسې وتـــړي چې د ښي لاس ورېه ګوتې او غټه ګوتې نه دې کړی جوړه کـــړي او د کـين لاس مـړوند دې پرې ونیسي، ښځمنې به دښــي لاس تلیَ یا ورغوی د کین لاس د پاسه په تټر کیږدي.

ثنا: بیا دې لاندینې ثنا ووائي:

سبُحَانَـك اللهُمَ وَبِـحَـمـُدِكَ وَتبَارَكَ اسمُكَ وَتَـعَالَـى جَدُكَ وَ لاَاِلـَـهَ غَـيـُرُكَ.

ژباړه:

ای خُمـــالله ستا ذات پاک دئ، تهٔ د صفـت لایق یي ستا نوم دبرکت دئ او ستا لــویی ډیـره لــویه ده، او ستا نه بغیر بل څــوک د عبادت لایق نـشــته که امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسې مونـــځ کـــوي، نو بس دغه ثنـــــا دې ووايـئ بيا دې غــــــلى شــــي.

تعــوذ:

کنې دا دې ووايي:

اَعــوُذُ بِــاللهِ مِـن الشـيـُطـَنِ الـَرجِـيـُم.

ژباړه:

زه د شيــطان رټــلى شوي نه د الله پناه غـــواړم

تسميه:

بسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيم

ژباړه:

پـيل کـــوم په نامه د الله چې ډير مهربانه او رحــم کونکىٔ دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة فاتحه:

الْحَمْدُ للّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *

الرَّحْمـنِ الرَّحِيمِ *

مَـلِكِ يَوْمِ الدِّينِ *

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ *

اهدِنَــــا الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ *

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ عَلَيهِمْ غَيرِ المَغضُوبِ عَلَيهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ *

ژباړه:

تــول تعريفونـه الله لره دي، چې د تــولو مخلوقـاتـو پالونکی دئ. ډيـر مهـربانه رحم کونکی دئ د جزاد ورځې مالک دئ مـوږ خـــاص ستا عـبادت کـوو او خاص ستا نه مدد غواړو موږ په سمه لار روان کړې د هغـو خلقـو په لار چې تا پــرې خپل انعام پــيــرزو کــړئ دئ، نه په لار د هغه کســانو چې ستا غضب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهلي دي او نهٔ په لار د هغو خلکو چې ګمراهان دي.

د سورة فاتحه د لوستو نه پس دې امام او مقتدی ورو شان آمین ووایي.

سورة اخلاص:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ* وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

ژباړه:

ای پیغمبره دې خلقو ته ووایه چې الله یودئ الله بی نیاز دئ نهٔ د هغهٔ نه څوک پیدا دي او نهٔ هغه د چا پیدا دئ او نهٔ ورسره څوک برابر شته.

بیا دې الله اکبر ووایي، او رکوع ته دې لاړشي.

رکوع کښې دې دواړو لاسونو سره کونډې ونیسي ګوتې دې نیغې وي ملا او سر دې یو سیدهه کښې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رکوع تسبیح:

او دا تسبیح دې درې ځله ووايي:

سُبْحَانَ رَبِّيَّ الْعَظِيْم *

ژباړه:

زما لوی پروردګار پاک دئ.

تسمیع:

بیادې امام صاحب "تیمیع" :

سَمِعَ اللّٰهُ لِمَن حَمِدَه*

اوری خدای چې څوک يې ثنا کوی.

ووايي او د رکوع نه دې پورته شي، نیغ دی ودریږي، او مقتدي دې دا ووايي:

تحمید:

ر بَنَالَكَ الحَمدَ

(ای زمونږ ربه تول تعریف تالره دئ).

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ځان له مـونـځ کوی، نو تسميع او تـحمـيد دواړه دی ووايـي بـيا دی الله اکـبر ووايـــي او سجـدی ته دې داســې لاړشـــي، چې اول دې دواړه کـــونـډی په زمـکه کيږدی بيـا دواړه لاسونه بيا پوزه بيـا تنـدی سجـده کښی دی دواړه لاسـونه د غـــوږونــو برابري کښی ساتی، او ګوتی دی نيغی مخ په قبله وي.

د سجدی تسبيح:

بيا دی درې ځله دا تسـبيــح ووايي:

سُبْحَانَ رَبِيَّ الاَعلی *

ځـما عاليـشــانه پرودرد ګار پاك دئ

بـيــا چې الله اکـبر ووايـــي، نو د سجـدی نه دی اول مخ، بيا پوزه بيا لاس او چت کړی، کينه پښه دی وغزوی، ښی پښه دی ود روي، کښېني، ناسته کښی دی لاسونه په ورنو نو کيږدې، په ښهٔ شان د ناستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وروسته دې بیا تکبیر وکـړي، بیا دې الله اکـــبر وواېي او دویـم رکـعـت له پاره دې ودریـــږي دویم رکـعـت کـښـــې ثـنــا او تـــعـوذ نه شـــی ویـیلی بسم الله الر حمن الر حیم دې وواېـــي او د ړومــبـي رکعت په شان دې دا رکعت هــم وکـــړي د دویــم رکعت سجدې چې و کړي، نو کښېني، او دا "تشهد" دی .

وواېي:

تشهد:

اَلتَّحَیَّاتُلِلهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّیِّبَاتُ، اَلسَّـلاَمُ عَلَیْكَ أَیُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُه،

اَلسَّلاَمُ عَلَیْنَا وَعَلی عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِیْنَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلهَ إِلاَ اللهُ وَأَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُه وَرَسُوْلُه*

ژباړه:

تـول قـولی، بـدنی او مالی عبادتـونـه الله لره دي ای نبی(ص) په تا دې د الله سلام، رحمت او برکت وي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مـوږ او د الله صالحانو بندګــانو دی سلامتي وي.

زه ګــواهي کوم چې د الله نه بغـير بل څوک د عبادت

لایق نشته او زه ګواهی کوم چې محمدﷺ

د الله بنده او رسول دی.

ژباړه:

د تـشهد ویـيلو په وخت چې: اَن لاَالَــهَ ته ورسي، نــو

د ښي لاس د وړه ګــوتې او د مينــځنې ګـــوتې نه دې

کــړی جــوړه کړي موتــی دې بند کــړي او د کــنځــه

(مسواکهٔ) ګوته دې او چته کړي، او په : الا الله: دې

راښکته کــړي، موټی دی د آخــره پورې بند وي.

که مونځ د درې یا څــلورو رکـعاتو وي، نــو:

عَـبــدَهُ وَرَسُـولُـــهُ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــورې چــې ووايــي، بيا دې الله اکـــبر ووايــي او ودرېــږي، او پاتې مونځ دې پــوره کــړي. او کـه مــونځ د دوه رکعتو وي نو تـشهد لوستلــو نه پس دا درود شريف دې ولولي:

درود شريف:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى إبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى آل إبْرَاهِيم، إنَّكَحمَيْدُ مَجِيْدُ*

ژباړه:

ياالله په محمد (ص) او د هغه په ال رحمت نـازل کړی ځنګه چې دې په ابــراهيم او د تعريف او د بــزرګی لايق يې.

اَللّٰهُمَ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى إبرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ إبرَاهِيمَ، إنَكَ حمِيْدُ مَّجِيْدُ*

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

یا الله (ج) په محــمد(ص) او د هغه په ال برکــت نــازل کړيِ، څنـګه چيِ دي په ابراهـیم(علیه السلام) او د هغه په ال برکت نازل کړی وو، بېشکه ته د تعریف او بزرګی لایق یيِ.

درود شریف نه پس دعا:

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَّ فِی الاخِرَةِ حَسَنَةً وَّ قِنَا عَذَابَ النَّار*

ژباړه:

یاالله (ج) څمونږ دنیا کښی هم نیکی نصیب کړی او آخــرت کښــی هم نیــکی او دوزخ د اور نــه امان راکــړيِ بلــه دعــا داده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعا:

اللهم إني ظلمت نفسي ظلما كثير
اولا يغـفر الذنوب إلا أنت فاغـفر لي مغفرة من عـندك وارحمني انك انت الغـفور الرحيم

ژباړه:

یاالله بیشکه ما په خـپـل ځـان ډیر ظـلم کړی دی او زما ګنـــاهٔ بغــیر تا نه څوک نشی بخښلی، نو د خپلی خاصي بخـښنې پـیـرزوینه را بانـدې وکړې او په ما رحم وکړې، بیشکه تهٔ بخښونکیٔ او مهربانه یې.

تسلیم:

اَلسـلاَ مَ عَـلـَیــکـُم ورحـمَـتُ اللهِ

ژباړه:

په تاسو دې د الله سلامتي او رحمت وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعايی قنوت:

دا دعا د وتــر په دريــم رکعــت کښې د قــرأت نه پس، غوږونـو ته لاس او چت کـــړئ، تکبيـــر ووايي او د رکوع نه مخکښې لوستی شي:

دعا:

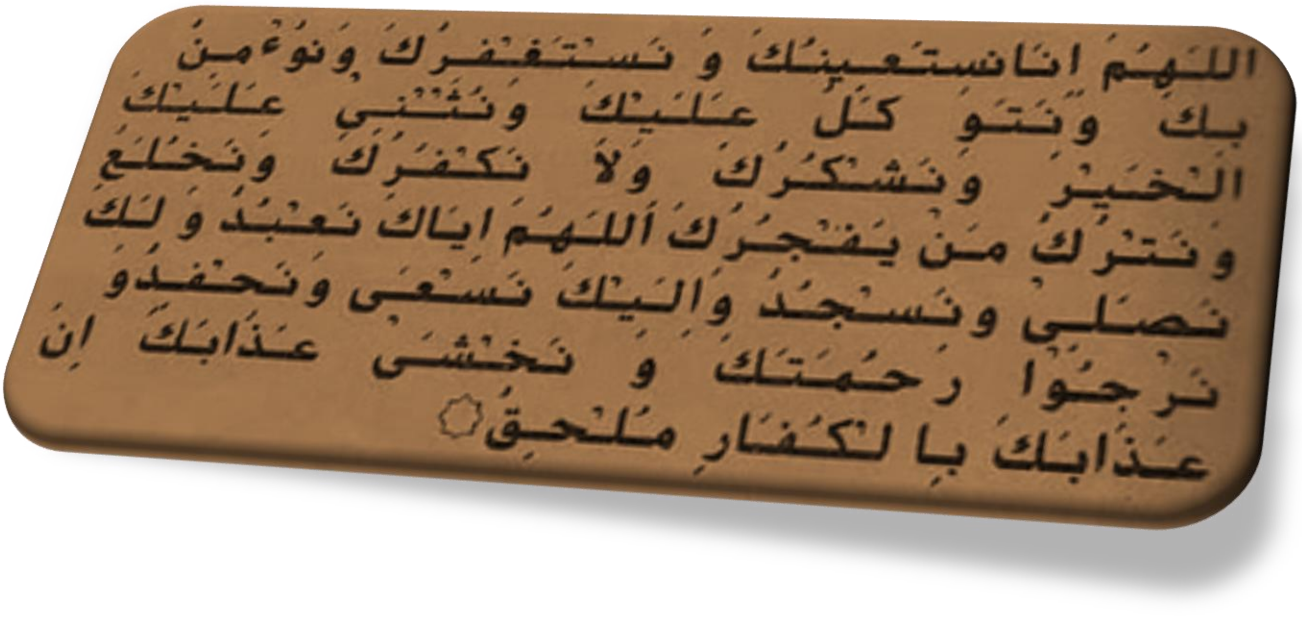

ژباړه:

ياالله موږ تا نه مـدد غـواړو بخـښنه غـواړو، په تا ايمان راوړو په تا توکل لرو ستا خــوبي بيانــوو ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکر و باسو ستا نافـرماني نهٔ کوو، جلا کيـږو د هغه چاته چې ستا نافـرماني کوي، يا الله مونږ ستا عبـادت کوو، تا له لمونځ او سجده کوو تا ته در زغلو، خدمت کوو، ستا د رحمت اميـدوار يو ستا د عذاب نه يريـږو بيشکه ستا عذاب کفارو ته رسيدونکیٔ دئ.

ايات کرسی:

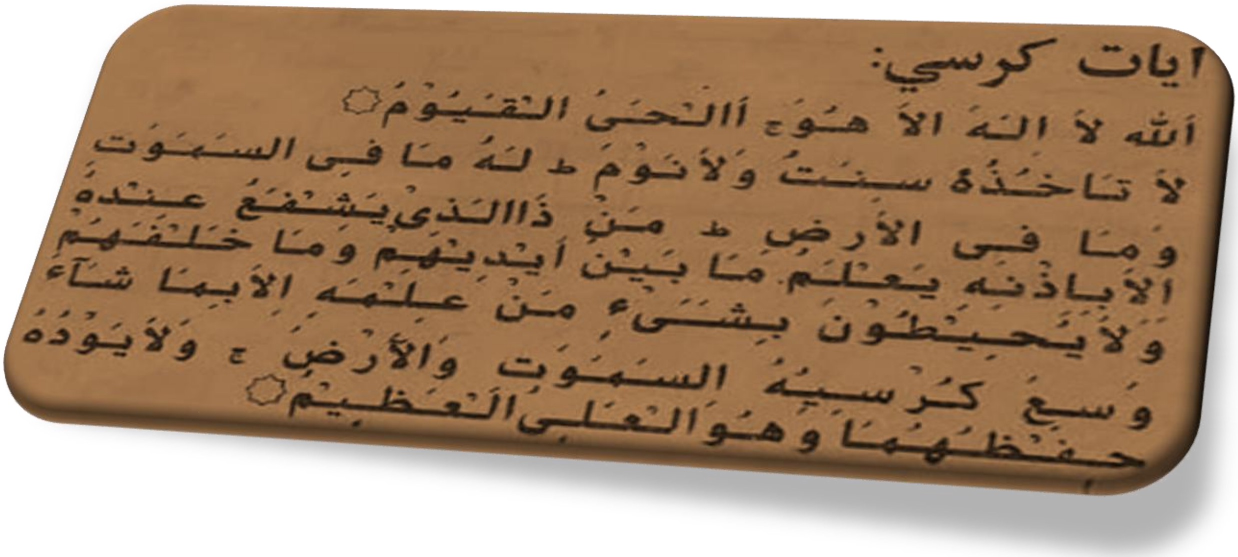

ژباړه:

د الله تعـالی نه بغـير بل څوک د عبادت لايـق نـشـتـهٔ ژوندی دئ سنبالونکی دئ نه ور له پر کالی او نه ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خـوب راځی، زمکه او آسمانـونـو کښې چې څـه دي هغه ټـول د هغهٔ دي. د اجـازت نه بغـیر ورتـه سفارش نشی کولی ټول حاضر او غائـب حالات ورته معـلوم دي او موجودات د هغه د معـلوماتو نه هیـڅ څـیز خپل علـمي احـاطه کښې نشـي راوستـی خـو څومره چې هغه غـواړي د هغه کـرسیٔ ټول آسمانونه او زمکه را ګیر کړې ده.

ددې دواړو حفاظـت هـیڅ ګـران نه دی، هغه د لـوې لـويي خاونـد دی.

د مونځ نه پس تسبیحات:

که جماعت سره مونـځ او کړی یا ځان له چې فـارغ شی، نو ایت کرسی او لاندینی تسبیحات دی.

ولولي، چې د دین دنیا ګټې په کښې پرتې دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سَبـحـَان الله	(۳۳ ځله)
اَلـحـَمـــدلله	(۳۳ ځله)
الله اکـــــبر	(۳۳ ځله)
کلمهٔ توحید	(یو ځل)

د سحر او مازیګر مانځه نه پس سنت نشته، په دې وجه د سلام نه پس دی اول تسبیحات او بیا دعـا او غواړی.

چې څه دی هغه ټـول د هغه دی، د هغهٔ د اجـازت نه بغیر ورته سفارش نشی کـولی.

تراویح لمونځ:

دا لمونـځ د روژې مبارکـې میاشـتې له پاره ده چې د ماخستن لمونـځ له فرض او سنت ځخه وروسته او د وتـر نه د مخه شل رکعاته تراویح لمونځ په لسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلام سره ادا کيږي. په روژه کښې وتر د جماعت سره تر سره کيږي، که چيرې تراويج په جماعت سره ادا شي.

که څوک د تراويح لمونځ د ادا کولو له پاره جومات ته ځي او تراويح لمونځ پيل شوئ وي، بايد لومړی فرض او سنت لمونځ وکړي او بيا به په تراويح کښې برخه اخلي. هغه تراويح لمونځ چې ور څخه تېر شوئ وي هغه به په ارآمه وقفه کښې په څلورو رکعات نيت کولو سره پوره کړي. که نه نو د وتر جماعت به يې سم نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمعی لمونځ

د جمعی لمونځ لــکه د ورځنیٔ پنځه وختـه لمـونځ په شان فرض دئ. کلیـوالو باندې فرض نـه ده او هـلـتـه دي د ماسپښنین لمونځ وکړئ شي.
د جمعې لمونځ څوارلس رکعاته دئ:
څـلور سنت د خطبې نه مخـکي، دوه فـرض د خـطبې نه وروسته، بـیا څلور سنت، دوه سنت، بیا دوه نـفل.

د اخترونو لمونځ

د اختــر لـمونځ واجـب او دوه رکـعاته دي. د لـــوی اختــر او کـمکي اختـر لمونځ په کلـــیوالـو واجب نه دئ. ښـارونـو او لویو آباد یو کښې واجب دئ. اختــر په ورځ ځان مینځل، غاښـونه برس کول یا مسواک کول، پاکـې یا نوې جامــې اغوستل او عطـر وهـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنت دئ. کـمکی اختــر لمـونځ د شــرعي عــذر په درلودلـو سره تر دوهـم ورځ او لوی اختر لمـونځ تر دریـمې ورځې پـورې جایــز ده.

د اختر د لمونځ نیت:

نیت کوم چې وکـړم دوه رکـعاته د کـمکي اختــر یا د لوی اختر لمـونځ، سره د شپــږو تکبیرونو دې حاضر امــام پسې الله اکبر ووایــي او لاســونه دې وتــړي او (سَبحاَنَـكَ اللَـهُـمَ) دې تــر پای پورې ووایي او بــیا دې غـلي ودریــږي. اوس امام درې ځلې تکبـیـر وایي او لمـونځ کـوونکي به هر ځلې لاسونه تر غـوږونو پورې رسوي او پریــږدي او د دریم تکبیر په وایــلــو سره لمونځ کوونکي بیا لاسونه وتړي.

دویــم رکـعت په پـــای کښې بــیـا امــام درې ځــلې تکبـیـرونه وایي او لاســونه تــر غـــوږ وپــورې ورسول شـي او ځلورم تکبیر سره بهٔ رکوع ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سلام وکــرځــول شی نو امام بیــا د اختر خــطبه لــولي. خطــبې او دعا نه وروسته لمونځ کــوونکي به خپلو منځو کښې سترې مشي او اختر مبارکي وکړي.

د جنازې لمونځ

پر مــړه مسلمان بانـــدې وروسته تر غــسل ورکــولو د جنازې لمــونــځ اداء کيـــږي.
د جنازې لمــونــځ بې له رکــوع او سجدې څخه پـــه جماعــت سره اداء کيـــږي.

د جنازې لمونځه د اداء کولو اوډنه

(ترتيب):
وروسته تردې چې مــړه مسلمان ته يې غسل او کــفن ور کــړ، جنازه يې د امــام د مخ ته ږدي. مسلمانان په اوداســه سره لکه د جماعــت د لــمــانــځه له پـــاره دريــږي او د جنازې د لمانځه نيت کـــوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنازې د لمانځه نیت:

نيت مې کـړى څـلور تکبيره د جنازې لمونځ کوم ثـنا د خـداى وايـم، درود په محمد رسول الله وايـم، دعـا کــوم د پاره ددې مـړي، خاص خـدايه تاته ودرېـږم مخ مې د کعبې شريفې په لــوري.

تر نيـت وروسته امــام په جګ غـږ الله اکبر وايي او لاسـونه د غـوږو تر پوڅکيو (نرميو) پــورې پورته کوي. لمونځ کوونکي (مقـتديان) هم لاسونه د غـوږو تر پوڅکيو پورې پورته کوي او په پـټه تکبير وايي، امام او لمونځ کوونکي ثنا (سُبحانَـكَ اللّـهـُم) تر پاى پــورې غـلي لــولي.

امام په جګ غـږ او لمونځ کوونکي غلي دوهم تکبير وايي او لاســونه، نه پورته کــوي. وروسته له دوهم تکبير ويلو څخه امام او لمونځ کـوونکي غلي درود شريف لـولي او د دوهم تکبير په شان دريم تکبير

(c) ketabton.com: The Digital Library

اداء کـوي. تر دريم تکبـير وروسته امام او لمونـځ کوونکي د جنازې د لمانځه دغه دعا غلې لولـي.

د بالغ نر او ښځې د مړي د جنازې دعا:

ژباړه:

خدايه زمـوږ ژوندي او مړي. حاضر او غايب. نـارينه او ښځې وبخښې، خـدايه که دی له مـوږ څخه څـوک پيـدا کـاوه د اسـلام په ديـن يې پـيدا کـړه او کـه دی له موږ څخه څوک مړ کاوه په ايمان يې مړ کړې.

وروسته د جنـازې د لمـانځـه دعـا ويـلو څخه امام په

ولاړه باندې ځلورم تکبير وايي او سلام ګرځوي او
مونځ پای ته رسيږی.

که مړی هلک وي او ځواني ته نه وي رسيدلی يعنی
کوچني وي دا دعا ويل کيږي:

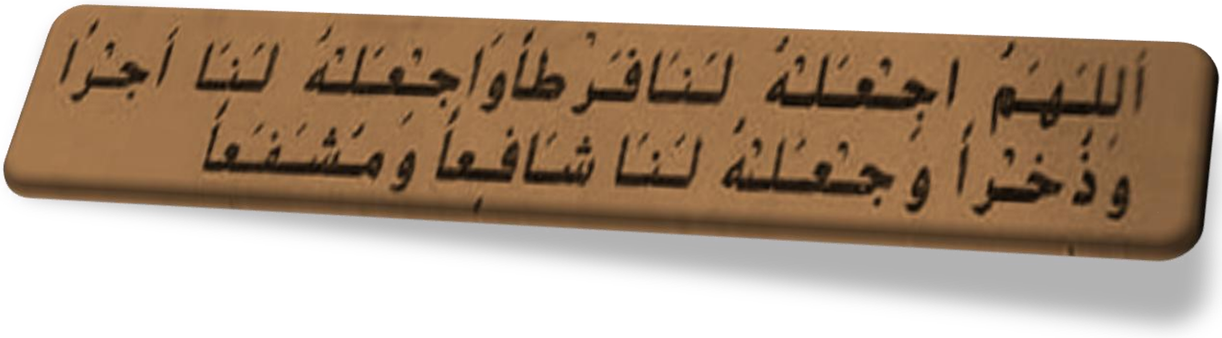

زباړه:

خدايه: دغه هلک موږ ته اجر، ثواب او ذخيره
وګرځوې او موږ ته يې شفا عتګر او شفاعت قبول
شوی وګرځوې.

که مړی نجلی وي او ځوانی ته نه وي رسيدلې دا
ډول دعا پرې وايي:

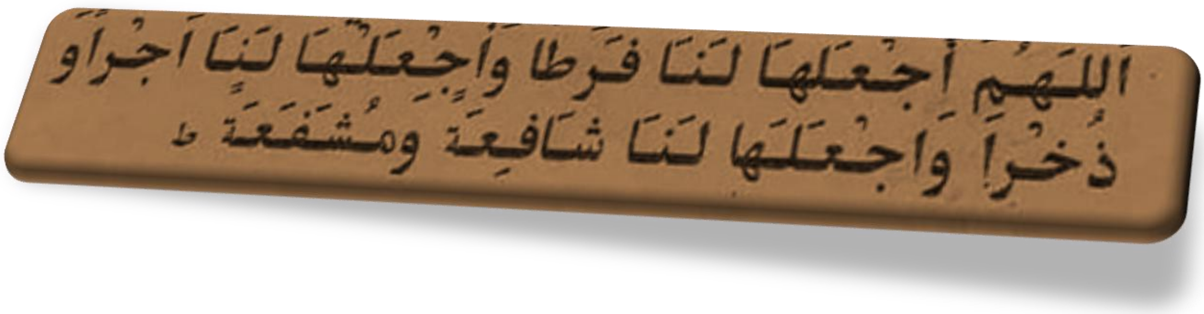

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه:

خـدایـه: دغه نجلی مونږ ته اجــر، ثــواب او ذخـیره وګـرځـوې او مـونـږ ته يې شــفا عتګـر او شفاعت قبول شوې وګرځوې.

پوښتنې:

۱ ــ فرض څو ډوله دي؟

۲ ــ د جنازې لمونځ څه شی دی؟

۳ ــ د کـوچنی هلک په جـنازه کښې کـومه دعـا لوستل کیږي؟

۴ ــ د کــوچني نجــلی په جــنازه کښې کومه دعـا لوستل کیږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورة الكوثر

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ * فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ * إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الأَبْتَرُ *

سورة الكافرون

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ * لاَ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ * وَلاَ أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * وَلاَ أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ * وَلاَ أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ *

سورة النصر

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا *

سورة المسد

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ * مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

* سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ * وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ *
فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ *

سورة الإخلاص

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ
يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

سورة الفلق

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِن شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِن شَرِّ
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَمِن
شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ *

سورة الناس

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِن
شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ *

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله

ديني لاربنود

لومړی ټوک

ژباړه، لیکنه او اودنه
ډیپلوم انجنیر عبدالله هاشم خیل

2011

د پښتو کمپیوټری لیک او دیزاین:
ښاغلی حمیدالله هاشم خیل ځاځی

ددې کتاب چاپول او فوتوکاپي کول پرته د لیکونکي د اجازت منح دی.

hnv-online@web.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wrazpanna

دینی لاربنود

دیني لاربنود

ومن الله التوفیق

که غوټی پسې وهې په لاس به درشي
چا ویل دا چې په دریاب کې گوهر نشته

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library